עין משפט נר מצוה

יב א מיי' פט"ו מהל' שבת הלכה כא סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סי' שנב סעיף א:
יג ב מיי' שם טוש"ע שם סעיף ב:
יד ג ד ה ו מיי' פי"ג מהל' שבת הלכה ד ופ"ח מהלכות טומאת אוכלין הלכה ג:
טו ז ח מיי' פי"ג מהל' שבת הלכה ח:
טז ט שם הלכה י:
יז י שם הלכה יב:

*היה קורא בספר על האיסקופה ונתגלגל הספר מידו גוללו אצלו. היה קורא בראש הגג ונתגלגל הספר מידו: עד שלא הגיע לי' טפחים גוללו אצלו, משהגיע לי' טפחים הופכו על הכתב. והוינן בה אמאי הופכו על הכתב *הא לא נח, ואמר רבא בכותל משופע, אימור דאמר רבא בספר דעביד דנייח, מים מי עבידי דנייחי? אלא אמר רבא כגון שקלט מע"ג גומא, גומא פשיטא! מהו דתימא מים ע"ג מים לאו הנחה הוא קמ"ל, ואזדא רבא לטעמיה דאמר רבא: מים ע"ג מים היינו הנחתן, אגוז ע"ג מים לאו היינו הנחתו, בעי רבא *אגוז בכלי וכלי צף ע"ג מים - בתר אגוז אזלינן והא נייח או דילמא בתר כלי אזלינן והא לא נייח, דנייד? תיקו. שמן שצף ע"ג יין - מחלוקת ר' יוחנן בן נורי ורבנן *דתנן שמן שצף ע"ג יין ונגע טבול יום בשמן לא פסל אלא שמן בלבד ר' יוחנן בן נורי אומר שניהם מחוברים זה לזה. א"ר אבין א"ר אילעאי א"ר יוחנן היה טעון אוכלים ומשקין ונכנס ויוצא כל היום כולו אינו חייב עד שיעמוד. אמר אביי והוא שעמד לפוש. *ממאי? מדאמר מר תוך ד' אמות עמד: לפוש - פטור, לכתף - חייב, חוץ לד' אמות עמד: לפוש חייב לכתף פטור, מאי קמ"ל שלא היתה עקירה משעה ראשונה לכך, הא אמרה רבי יוחנן חדא זימנא *דאמר רב ספרא א"ר אמי א"ר יוחנן (א) המעביר חפצים מזוית לזוית ונמלך עליהן והוציאן פטור - שלא היתה עקירה משעה ראשונה לכך? אמוראי נינהו מר אמר לה בהאי לישנא ומר אמר לה בהאי לישנא: ת"ר המוציא מחנות לפלטיא דרך סטיו חייב ובן עזאי פוטר בשלמא *בן עזאי קסבר מהלך כעומד דמי אלא רבנן נהי נמי דקסברי מהלך לאו כעומד דמי היכא אשכחנא כה"ג דחייב? א"ר ספרא א"ר אמי א"ר יוחנן

מידי

קורא בספר. כל ספרים שלהם עשויים כמגילה: **ונתגלגל הספר מידו.** וראשו אחד בידו: **גוללו אצלו.** ובפרק בתרא דעירובין מוקים לה באיסקופת כרמלית כגון גבוה ג' ורחבו ד' ורשות הרבים עוברת לפניו דאי נפל כוליה מידיה ומהדרי ליה מרה"ר לאיסקופה לאו חיוב חטאת איכא הלכך השתא דראשו אחד בידו ואין כאן עקירה אפילו משום שבות נמי לא גזור: **היה קורא בראש הגג.** שהוא רה"י: **ונתגלגל הספר מידו.** וראשו אחד בידו: **עד שלא הגיע.** ראש התחתון: **לי'.** התחתונים שהוא אויר ר"ה גוללו אצלו: **הגיע לי'.** אסור לגוללו דגזור רבנן משום שבות היכא דאוגדו בידו אטו היכא דנפק מידיה כוליה דלא לייתיה דאיכא חיובא דאורייתא: **הופכו על הכתב.** כתבו לצד הכותל והחלק כלפי ר"ה שלא יהא מוטל כל כך בבזיון: **והא לא נח.** ואמאי אסור לגוללו אצלו: **משופע.** בולט מלמטה ומצר מלמעלה דנח ליה על אותו שיפוע: **מי עבידי דנייחי.** אלא בדבר שיש לו תוך: **מהו דתימא.** לאו היינו הנחתן דתהוי עקירתו עקירה דהא ניידי ואזלו: **קמ"ל.** דהיינו הנחתן ועקירתן עקירה: **שמן שצף ע"ג יין.** ועקר השמן והוציאו לר"ה וה"ה ע"ג מים לענין שבת אבל לענין תרומה לא סגי דלא נקט יין: **מחלוקת רבי יוחנן ורבנן דתנן שמן.** של תרומה: **שצף ע"ג יין.** של תרומה: **טבול יום.** פוסל את התרומה מן התורה ביבמות בפ' הערל (דף עה.): **לא פסל אלא שמן בלבד.** לפי שאינו חבור זה לזה ושמן פסול הוא ולא טמא הילכך לא פסיל ליה ליין ולענין שבת נמי הוי כדבר אחר הצף על המים דלאו היינו הנחתו: **היה טעון אוכלין ומשקין.** משמע שלא טענו לכך אלא היה טעון ברה"י כדי להוליכו מזוית לזוית (ב) (או מבעוד יום) ומשעקר רגליו כמהלך ויצא ונכנס כל היום כולו: **אינו חייב עד שיעמוד.** ואח"כ יעקור עצמו לצאת דעמידת גופו ודאי (ג) כעמידת חפץ דמי הלכך כי עמד ועקר ע"מ לצאת מיחייב אבל בלא עמידה ליכא עקירה אלא עקירה ראשונה והיא לא היתה ע"מ לצאת והתורה לא חייבה אלא מלאכת מחשבת וגמרינן ממשכן שיתכוין לעשות המלאכה אבל לא יודע שהוא שבת או כסבור שמלאכה זו מותרת: **והוא שעומד לפוש.** לנוח דההיא הויא עמידה ועקירה דבתרה הוי עקירה אבל עומד לכתף לתקן משאו על כתיפו לאו עמידה היא: **מדאמר מר.** רבה דהוא רביה דאביי: **תוך ד' אמות.** המעביר ד' אמות ברה"ר ועמד תוך ד' אמות לפוש וחזר והשלים והניח או עמד שם: **פטור.** שלא העביר ד' אמות בעקירה אחת ואם לכתף עמד בתוך הד' אמות וכשהשלים ד' אמות הניח או עמד שם לפוש חייב (ד) ועמידה דתוך ד' לאו עמידה היא שהיתה לכתף: **חוץ לד' אמות.** המעביר ד' אמות שלימות ועמד חוץ לד' אמות אם לפוש עמד הוי הנחת גופו כהנחת חפץ ואם לכתף עמד אין זו עמידה ואם נטלה אחר מידו אחרי כן שניהם פטורין: **אמוראי נינהו.** ר' אלעאי ור' אמי: **מר אמר לה בהאי לישנא ומר אמר לה בהאי לישנא.** ומיהו ר' יוחנן חדא זימנא אמרה: **חנות.** רה"י: **פלטיא.** רחבה והוא רה"ר: **דרך סטיו.** מקום איצטבאות שיושבים סוחרים ושם כרמלית עליה דלאו להילוכה הוא כרה"ר: **חייב.** הואיל ולא עמד בסטיו לפוש אין כאן הנחה אלא בפלטיא: **ובן עזאי פוטר.** כדמפ' קסבר מהלך כעומד דמי ונמצא נעקר מרה"י ומונח בסטיו ועוקר (ה) מסטיו ומניח ברה"ר: **היכא אשכחן כה"ג.** דמפסקא רשותא אחריתי מיחייב, דילמא לא חייב' רחמנא אלא במוציא מרה"י לר"ה בהדיא:

מידי

היה קורא בספר על האסקופה. ואם תאמר ולרבה בפרקין דלא גזר בכרמלית גזירה לגזירה גבי לא יצא החייט במחטו (לקמן ד' יא:) מאי איריא ספר אפילו כל מילי נמי שרי באגדו בידו כיון דאפילו באין אגדו בידו לא אסור אלא מדרבנן ואי אפשר לאוקמה אלא באסקופת כרמלית כדמסיק אביי בפרק בתרא דעירובין (דף צח: ושם) וי"ל דנקט ספר לאשמעינן אפילו ספר אם אין אגודו בידו אסור לאפוקי רבי שמעון דאמר התם כל דבר שהוא משום שבות אינו עומד בפני כתבי הקודש: **בכותל** משופע. אור"י דאיירי כגון שרבים מכתפים עליו דהוי רה"ר: **אגוז** ע"ג מים לאו היינו הנחתו. ואע"ג דאמרינן בפ"ק דב"מ (דף ט: ושם) ספינה מינח נייחא ומיא הוא דקא ממטי לה לגבי קנין שאני דלא אקרי חצר מהלכת דחצר ילפינן מיד °ויד נמי איהו דקא מסגי תותא וקא ממטי לה אבל הכא ממשכן ילפינן ושם לא היה מסתמא אלא כדרך שמניחים חפצים בני אדם ובעי אגוז בכלי וכלי צף ע"ג מים אם הוא דרך כך להניח חפצים או לא אע"ג דודאי לאו כמונח דמי דקי"ל רכוב כמהלך דמי ובריש פרק בתרא (דף קנג:) משמע נמי דאם נותן על אדם כשהוא מהלך דלא חשיב הנחה *דקאמר מניחו עליה כשהיא מהלכת ונוטל ממנה כשהיא עומדת ואמרינן נמי בהמוציא (לקמן דף פ.) הוציא דיו כשיעור שתי אותיות וכתבן כשהוא מהלך חייב כתיבתם זו היא הנחתם משמע דוקא כתבן שהניחן במקום שישארו שם לעולם אבל אם שפך לכלי אחר לא חשיב הנחה כיון שהוא מהלך: **רבי** יוחנן בן נורי אומר שניהם כו'. מדנקט טבול יום ולא נקט שני משמע דשמן חשיב משקה דשני אחר מטמא משקין להיות תחלה וכן משמע בפ"ק דפסחים (דף יד: ושם) ומה שקשה ממנחות פירשתי שם בפסחים: **בשלמא** לבן עזאי מהלך כעומד דמי. קשה לר"י מה צריך להאי טעמא לימא בשלמא לבן עזאי לא אשכחן כה"ג דמיחייב כדפריך מהא טעמא לרבנן דאי משום דמודה בזורק קאמר האי טעמא הא אכתי לא ידע דמודה בזורק דאי ידע לפרוך נמי לבן עזאי אזורק ומושיט היכא אשכחן כו' ותירץ ר"י דה"ק בשלמא לב"ע אפילו משכחת כה"ג במשכן פטור דמהלך כעומד דמי אלא לרבנן תקשה היכא אשכחן כו' *ובירושלמי פריך על דעתיה דבן עזאי אין אדם מתחייב על ד' אמות ברה"ר לעולם דיעשה כמי שהונחה על כל אמה ואמה ויפטר ומשני משכחת לה בקופץ והש"ס דידן לא חשיב לה פירכא כדאמר בהזורק (לקמן דף צו:) דד' אמות ברה"ר הלכתא גמירי לה ולהכי לא מקשה עלה וכן קלוטה לר"ע אע"ג דכמי שהונחה דמיא בזורק ד' אמות ברשות הרבים חייב ולא אמרינן כמי שהונחה תוך ד' אמות ברשות הרבים וריב"א מספקא ליה כיון דבד' אמות ברשות הרבים *) לא אמר מהלך כעומד דמי אף על גב דבעלמא כעומד דמי לבן עזאי אם חייב לבן עזאי אפילו עמד לפוש תוך ד' אמות אם לאו וכן אם לא עמד חוץ לארבע אמות כגון שנטלה אחר מידו אם אמרינן מהלך כעומד דמי חוץ לד' אמות אם לאו וכן קלוטה לרבי עקיבא אם אמר כמי שהונחה דמיא חוץ לארבע אמות אפילו קלטה אחר או כלב או שנשרפה כיון דתוך ארבע אמות לא אמרינן נראה לרשב"א לרבי יוחנן דאמר לעיל המפנה חפציו מזוית לזוית ונמלך עליהם והוציאן פטור לית ליה דבן עזאי דאמר מהלך כעומד דמי הוה חייב וכן מוכח בהדיא בריש אלו נערות (כתובות דף לא. ושם):

מידי

*) הא ליכא למימר דלית ליה מהלך כעומד דמי בשום מקום כי הכא דהפסק סטיו חשיב כמונח דהא טעמא משום הפסק כרמלית א"כ זורק ומושיט נמי ליפטר אלא ודאי גם לרבה"י או איפכא נמי אית ליה מהלך כעומד דמי לבד מד"א ברה"ר הלכתא גמירי לה אבל מודה בזורק ומושיט רק במהלך פליג ש"מ טעמא לא משום הפסק כרמלית אלא משום דמהלך כעומד דמי בכל מקום והמוציא מרה"י לרה"ר כיון שנכנס לרה"ר חייב אבל עומד ברה"י ומושיט או זורק אינו חייב עד שתנוח לבן עזאי [תוס' ישנים]

מסורת הש"ס

עירובין צח: [יג.]
[עירובין נח.]
לקמן ק.
ג"ז שם עירובין עא: טבול יום פ"ב מ"ה
[רש"ג אבל עומד לכתף פטור]
כתובות לא. ע"ש עירובין לג:
לקמן לא:
[כתובות לא. עירובין לג.]

הגהות הב"ח

(א) גמ' אמר ר' יוחנן המעביר חפציו מזוית לזוית ונמלך: (ב) רש"י ד"ה היה טעון וכו' מזוית לזוית ומשעקר רגליו כמהלך ויצא וכו' או מבעוד יום נמחק: (ג) ד"ה אינו חייב וכו' גופו ודאי כהנחת חפץ דמי וכו' מחשבת דגמרי' ממשכן: (ד) ד"ה פטור וכו' לפוש חייב דעמידה דתוך ד' וכו' היא כיון שהיתה לכתף: (ה) ד"ה ובן עזאי וכו' בסטיו ונעקר מסטיו ומונח:

[ועיין תוס' מעילה יב. סד"ה בשלמא]

רבינו חננאל

זרק והלכה ונחה בתוך ידו של חבירו חייב. וא"ר יוחנן עמד במקומו וקיבל. כגון שזרק לחבירו (כבו סה) חייב בזה שנעשית מחשבתו. נעקר ממקומו אחרי שזרק שקיבלה פטור הזורק שהרי לא נצטרכה כוונתו לקבל באותו מקום ממילא באה לידו. בעי ר' יוחנן זרק ונעקר הוא ממקומו וקיבל מהו שנמצא הוא שזרק הוא עצמו שקיבל. שני כחותיו הללו שזרק ושנעקר וקיבל כשני בני אדם דמו וחייב. או דילמא אפי' הכי אדם אחד הוא ולא נעקר ממקומו [וה]א הנחה במקום אחר אלא מקום העקירה הוא מקום הנחה. כי שניהם כאדם אחד הן. ועלתה בתיקו. הא דא' משום ר' יוחנן הכונס ידו לחצר חבירו וקיבל מי גשמים והוציאן חייב אתינן לאוקמה כגון שקלט מי גשמים הללו ולא כשהן יורדין אלא מעל גבי הכותל משופע דנחו ע"ג הכותל כגון הא דא' בסוף עירובין בהא דתנן היה קורא בראש הגג ונתגלגל הספר מידו כו' עד נח וזה הספר ע"ג כותל משופע ודחינן אימור דא' רבה בספר דעביד דניח. מיא מי עבידי דניחי. ואוקמה רבא כגון שקלט מע"ג הגומא ונמצא המוציאו לרה"ר שקלט ממקום ד' רבא לטעמיה דאמר רבא מים ע"ג מים היינו הנחתן אגוז ע"ג מים לאו היינו הנחתו. כגון שעקר והוציא אגוזים מרה"י ונתנם ע"ג מים ברה"ר עקירה איכא הנחה ליכא. בעי רבא הוציא ונתן אגוז בכלי והכלי נתון במים מהו. בתר אגוז אזלינן והא נח חייב. או דילמא בתר כלי אזלינן והא לא נח ועלתה בתיקו. הוציא שמן ונתנו ע"ג [יין] מחלוקת ר' יוחנן בן נורי ורבנן דתנן בפרק (ב' דטב"י) שמן שצף ע"ג יין ונגע טבול יום בשמן לא פסל אלא שמן בלבד. ור' יוחנן בן נורי אומר שניהם חיבור לתנא קמא לא נח. לר' יוחנן בן נורי נח כמו המים שאמרנו מים ע"ג מים היינו הנחתן פי' לפוש. כגון שיגע במשוי שעליו ומתכוין לעמוד להתרוח ולנוח כדי שיסור יגיעו זה חשוב כאילו יניח המשא שעליו. וכל כי האי גונא הוי הנחה. אבל לכתף שכוונתו לתקן המשאו שעל כתיפו פטור דכמהלך דמי ולא עקר ולא הניח. הא דא"ר יוחנן המתכוון לפנות חפצים מזוית לזוית ונמלך עליהן והוציאן פטור. שלא היתה עקירה בכוונה להוציאן לחוץ במקום חיוב אלא לזוית שאין שם חיוב ועיקרו באלו נערות וכבר פירשנוהו שם. פי' סטיו אצטבא. והוא איקרבינא ועושין כי האי גוונא בפני החנויות ועל זה שנינו בחיצונה המוציא מחנות לפלטיא דרך סטיו חייב ובן עזאי פוטר. סטיו

זהו

נראה דלאו מהלך כעומד דמי ובכלי בידו דלא הוי נח בכלי דמי למניח אגוז בכלי וכלי צף ע"ג מים דאם אדם דמי לאגוז [illegible] ע"ג מים [מ"י]

גליון הש"ס תוס' ד"ה אגוז. ויד נמי איהו דמסגי תותא. תמוה לי הא בנותן גט ביד עבדה אמרינן דהוי חצר מהלכת והא הוי דומיא דידו. אע"כ דאמרינן דומיא דידו דא"א להלוך ממנו דהקונה ותמיד ידו אצלו כך בעי' חצר שאינה מהלכת ממנו דהקונה ועצ"ע:

נושא
הגדרת מהו מגב הנחתן של נוזלים שונים כמו:
• מים בגוף
• שמן על גבי יין

נושא/מגמה
ג' אמירות ר' יוחנן
שעקר במקום
שלא להוציא
אינו חייב
עד שיעמוד
ואח"כ יעקור
כדי להוציא

נושא
המוציא מחנות לפלטיא דרך סטיו

◇1 ~~מידי דהוה~~ אמעביר חפץ ברה"ר התם לאו אע"ג דכמה דנקיט ליה ואזיל=פטור, כי מנח לי' חייב, ה"נ ל"ש, מי דמי התם כל היכא דמנח ליה מקום חיוב הוא הכא אי מנח ליה בסטיו מקום פטור הוא אלא ◇2 ~~מידי דהוה~~ אמעביר חפץ מתחלת ד' לסוף ד' התם לאו אע"ג דאי מנח ליה בתוך ד' אמות=פטור כי מנח ליה בסוף ד' אמות=חייב ה"נ ל"ש, מי דמי התם לגבי דהאי גברא=מקום פטור הוא, לכ"ע מקום חיוב ◇3 הוא הכא לכ"ע מקום פטור הוא, אלא ~~מידי דהוה~~ אמוציא מרה"י לרה"ר דרך צדי רה"ר התם לאו אע"ג דאי מנח ליה אצדי רה"ר=פטור וכי מנח ליה ברה"ר חייב ה"נ ל"ש, מתקיף לה רב פפא הניחא לרבנן במס' עירובין *דאמרי צדי רה"ר לאו כרה"ר דמי אלא לר' אליעזר *(בן יעקב) דאמר צדי רה"ר כרה"ר דמי מאי איכא למימר? א"ל רב אחא בריה דרב איקא אימור דשמעת לר"א *(בן יעקב) דאמר צדי רה"ר כרה"ר דמי כמו ההיא דערובין רש"י היכא דליכא חיפופי אבל היכא דאיכא (רש"י) דהוי כרה"ר ואפ' הכי מפיק לרה"ה דרך שם חייב חיפופי מי שמעת ליה, הלכך להא דמיא. *א"ר יוחנן ומודה בן עזאי בזורק תניא נמי הכי *המוציא מתנות לפלטיא דרך סטיו חייב אחד המוציא ואחד המכניס (א) ואחד הזורק ואחד המושיט בן עזאי אומר המוציא והמכניס פטור המושיט והזורק חייב: *ת"ר ד' רשויות -4- -3- -2- -1- לשבת רה"י, ורה"ר, וכרמלית, ומקום פטור △1 ~~ואיזו היא רה"י~~ חריץ שהוא עמוק י' ורחב ד' וכן גדר שהוא גבוה י' ורחב ד' זו היא רה"י גמורה △2 ~~ואיזו היא רה"ר~~ סרטיא ופלטיא גדולה ומבואות המפולשין זו היא רה"ר גמורה, אין מוציאין מרה"י זו לרה"ר זו ואין מכניסין מרה"ר זו לרה"י זו ואם הוציא והכניס בשוגג חייב חטאת, במזיד ענוש כרת ונסקל △3 אבל ים ובקעה ואיסטוונית והכרמלית אינה לא כרה"ר רש"י ולא כרה"י רש"י ואין נושאין ונותנין אלא בתוך ד' בתוכה ואם נשא ונתן בתוכה פטור, ואין מוציאין מתוכה לרה"ר ולא מרה"ר לתוכה ואין מכניסין מרה"י לתוכה ולא מתוכה זה אינו שייך לחילוק ד' רשויות לרה"י ואם הוציא והכניס פטור. חצרות של רבים ומבואות שאינן מפולשין: -א- רש"י עירבו מותרין, -ב- רש"י זהו מקום פטור △4 לא עירבו אסורים. אדם עומד על האיסקופה נוטל מבעה"ב ונותן לו, נוטל מעני ונותן לו, ובלבד שלא יטול מבעה"ב ונותן לעני, מעני ונותן לבעה"ב, ואם נטל ונתן-שלשתן פטורים, אחרים אומרים איסקופה משמשת ב' רשויות בזמן שהפתח פתוח כלפנים, פתח נעול כלחוץ, ואם היתה איסקופה רש"י גבוהה י' ורחבה ד' ה"ז רשות לעצמה: אמר מר זו היא רה"י למעוטי מאי? למעוטי הא דר' יהודה *דתני' יתר על כן א"ר זה כנגד זה יהודה מי שיש לו ב' בתי' בשני צדי רה"ר-עושה לחי

מידי דהוה אמעביר חפץ בר"ה · יותר מד' אמות וכל כמה דלא מנח ליה פטור וכי אנחיה חייב ואע"ג דאיפסיק הילוכא ביני וביני : **מתחלת ד' לסוף ד'** · אמות מלומלמות : **לכולי עלמא מקום חיוב** · אם יטלהו חוץ לד' ויניחהו כאן שהרי העבירו ד' שלימות : **אצדי ר"ה.** מרה"י לר"ה (ב) כגון חצר שנפרץ לר"ה דהוי מקום המחילה לצדי ר"ה ופליגי בה ר' אליעזר ורבנן בעירובין בפ' כל גגות ואמרי רבנן דלאו כר"ה דמו ואפ"ה כי אפיק מרה"י לר"ה דרך שם חייב : **היכא דליכא חיפופי** . כגון ההיא דעירובין: **היכא דאיכא חיפופי** . כותלים יתדות קטנות לפני הכותל שיחופו שם עגלות וקרונות ולא יחופו בכותל ויפילוהו : **מי שמעת ליה** · דהוי ר"ה ואפילו הכי כי מפיק לר"ה דרך שם חייב : **בזורק** · מחנות לפלטיא דרך סטיו דחייב דהא לא נח בכרמלית מידי : **המכניס והמוציא פטור** · דמהלך כעומד והא נח גופו בכרמלית: **ד' רשויות** · כולהו מפרש ליה : **גדר** · כותל שהוא גבוה י' ורחב ד' הוי רה"י : **סרטיא** · מסילה שהולכין בה מעיר לעיר : **פלטיא** : רחבה של עיר ששם מתקבלין לסחורה: **ומבואו'** · של עיר רחבים י"ו אמה : **המפולשין** · משני ראשיהן *לפלטיא: **ענוש כרת** · בלא התראה : **ונסקל** · בהתראה : **בקעה** · שדות הרבה קנפי"א בלע"ז: **איסטוונים** · שלפני החנויות שיושבים שם סוחרים : **והכרמלית** · לקמיה פריך אטו כל הני ים ובקעה לאו היינו כרמלית דקתני אנא לעיל: **אינן לא כרשות היחיד** · משום דדמיא לרה"ר דאין להם מחיצות : **ולא כרה"ר** · דאינן דומין לדגלי מדבר דלאו להילוכא דרבים עבידי : **אין נושאין ונותנין בתוכן** · כלומר אין מטלטלין בהן אלא בתוך ד' משום דדומין לר"ה וגזרו בהן רבנן אטו ר"ה : **ואם הוציא והכניס פטור** · וזו היא כרמלית האמורה למעלה : **חצר של רבים** · שפתוחין לחצר בתים רבים וחצר פתוחה לרה"ר ובני הבתים יוצאים דרך החצר לרה"ר : **ומבואות שאינן מפולשין** · שראשו אחד סתום וחצרות פתוחין לו ובני החצרות יוצאין דרך מבוי לרה"ר : **עירבו** . כל הבתים של חצר יחד בפת וכן לענין המבוי אם עירבו החצרות הפתוחות לו ביחד: **מותרים** · להכניס ולהוציא מן הבתים לחצר וכן מן החצרות למבוי : **לא עירבו אסורין** · מפני שהבית מיוחדת לבעליה והחצר רשות לכולן ונמצא מוציא מרשות לרשות אע"פ ששתיהן רה"י לעשות סייג לתורה להרחיק (ג) שלא יוציא מרה"י לרה"ר והך מילתא לאו מחילוק ד' רשויות היא דבין עירבו בין לא עירבו רה"י היא והמוציא מתוכו לרה"ר חייב : **אדם עומד על האסקופה נוטל מעני העומד בחוץ ונותן לו כו'** · וזה מקום פטור שהוזכר למעלה שאינו חשוב רשות לעצמו לפי שאינו רחב ד' כדמפר' לקמן ובטל אצל רה"י ואצל רשות הרבים : **ובלבד שלא יטול כו'** · דמזלזל באיסורי שבת לכתחלה לגרום הוצאה מרה"י לרה"ר וגזירה דילמא אתי לאקולי ולאפוקי להדיא מרה"י לרה"ר : **משמשת שתי רשויות** · פעמים שהיא משמשת בתורת רה"י ופעמים כרה"ר ולקמיה מפרש לה בשילהי כולהי שמעתא : **הרי זו רשות לעצמה** · אע"פ שהיא מרה"י כדאמרינן לעיל בגדר גבוה י' ורחב ד' הויא רשות בפני עצמה ואין מוציאין מן הבית לתוכה ולקמן מפרש טעמא : **בשני צדי רה"ר** · זו כנגד זו : **לחי**

מידי דהוה אמעביר חפץ בר"ה · ה"ל למנקט המוציא דאיירי ביה לעיל דכל כמה דלא מנח ליה מיפטר אלא משום דבתר הכי נקט מעביר נקט ליה נמי השתא ובכל עניני העברה בר"ה קאמר : **התם** כל היכא דמנח ליה מקום חיוב הוא · ומוציא ומושיט ומעביר ד"א בר"ה דרך למעלה מי' דחייב אע"ג דאי הוה מנח ליה *למעלה מי' פטור מ"מ תחתיו במקום שמהלך מקום חיוב הוא אבל סטיו הקרקע נמי מקום פטור הוא : **מידי** דהוה אצדי ר"ה · וא"ת מה פשוט לן יותר דרך צדי ר"ה מדרך סטיו וי"ל דדרך בית שיש לפניו לצדין וכן היה מסתמא במשכן : **היכא** דאיכא חיפופי כו' · ותימה בפ' כל גגות (עירובין צד· ושם) פריך ולפלוג בצדי ר"ה דעלמא פירוש ואמאי פליגי בחצר שנפרצה ומשני אי הוי פליגי בעלמא ה"א כי פליגי רבנן עליה ה"מ היכא דאיכא חיפופי אבל היכא דליכא חיפופי מודו קמ"ל משמע דר"א נמי פליג בדאיכא חיפופי וי"ל דה"ק קמ"ל דהיכא דליכא חיפופי דוקא פליגי אבל היכא דאיכא חיפופי מודה רבי אליעזר אי נמי ההיא סוגיא כרב פפא דהכא דלא מחלק : **המושיט** והזורק חייב · וא"ת אמאי מודה במושיט וזורק כיון דלא יליף דרך סטיו מדרך צדי לענין (ד) מעביר ה"נ לא נילף בזורק ומושיט וי"ל דלבן עזאי מעביר דרך צדי נמי פטור אע"ג דהיה במשכן משום דמהלך כעומד דמי אבל זורק ומושיט דרך סטיו יליף מזורק ומושיט דרך צדי : **ארבע** רשויות לשבת. ק' לרשב"א ליתני ה' רשויות דהא קרפף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה הזורק מר"ה לתוכו או איפכא חייב ואין מטלטלין בו אלא בד"א וי"ל דההיא רה"י גמור אלא לענין דאין מטלטלין בו אלא בד"א עשאוה ככרמלית והרי כבר שנה רה"י וכרמלית ולהכי נמי לא תני חצר שלא עירבו*: **כרמלית** . בירושלמי בריש שבת תני ר' חייא כרמל רך (*ומלא) לא לח ולא יבש אלא בינוני ה"נ כרמלית אינו לא כרה"י ולא כר"ה : **יתר** על כן א"ר יהודה · הכי מיתני' בתוספתא פרק ז' דעירובין אחד חלון שבין ב' חצרות ואחד חלון שבין שני בתים כו' וגשרים ונפשות ור"ה מקורה מטלטלין תחתיו בשבת דברי ר' יהודה יתר על כן א"ר יהודה כו פירוש יתר ע"כ בשני בתים משני צדי ר"ה דאף על גב דליכא למימר פי תקרה יורד וסותם כמו בגשרים ונפשות ור"ה מקורה דרישא אפ"ה נושא ונותן באמצע דקסבר ר"י ב' מחיצות דאורייי' כדאמרן בפ' כל גגות (עירובין כב·) וא"ת אמאי לא מייתי הכא מתני' דכל

יח א מיי' פי"ד מהל' שבת הלכה טו סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סי' שמו סעיף א :

יט ב מיי' שם הלכה א וסמג שם טוש"ע א"ח שם :

כ ג מיי' שם טוש"ע שם סעיף ב :

כא ד מיי' שם טוש"ע שם סעיף ז :

כב ה מיי' פ"א מהל' שבת הלכה ב :

כג ו מיי' פי"ד שם הל' ו סמג שם טוש"ע א"ח סי' שמה סעיף יד :

כד ז מיי' שם הל' יא וסמג שם טוש"ע א"ח סי' שמו סעיף ב :

כה ח מיי' שם הלכה יג טוש"ע שם סע"א:

כו ט מיי' פ"א מהלכות עירובין הל' ה סמג עשין דרבנן א טוש"ע א"ח סי' שסו סעיף א וסי' שפו סעיף א :

בעירובין ובכתובות לא נזכר בן יעקב]

כז י מיי' פי"ז מהל' שבת הלכה י סמג שם טוש"ע א"ח סי' שסד סעיף ב :

נושא(המשך)//מבנה

◇ "מידי דהוי" — שלבים להסביר איזה תקנים יש כדי לחייב מי שהוציא מרשות היחיד לרשות הרבים דרך סטיו (כרמלית)

תוספתא שבת פרק א

△ נושא//מבנה
ד' רשויות לשבת

[ועי' תוס' עירובין ס: ד"ה ומאי]

[נ"ל ומלא וכך העתיקו הערוך ועי' מנחות כו:]

רבינו חננאל

זהו כרמלית. לבן עזאי כאילו עומד בסטיו. שנמצא מוציא מכרמלית לרחבה אלא לרבנן אמאי חייב ואמרי מידי דהוה אמוציא דרך צדי רשות הרבים התם לאו אע"ג דאי מנח ליה בצדי רה"ר פטור . כי מפיק לה לרה"ר חייב הכא נמי כך והוא דאית לההוא כותל שהוא צדי רה"ר. חיפופי. פי' אבנים. יוצאות מן הקיר כזיזים כדי שלא יחופו ויחככו הבהמות ובני אדם העוברים ובאין בקיר ויהרסוהו . דאפי' לר' אליעזר דאמר צדי רה"ר כרה"ר הן היכא דאיכא חיפופי דברי הכל לאו כרה"ר נינהו. א"ר יוחנן מודה בן עזאי שהזורק מתנות לפלטיא דרך סטיו חייב . תניא נמי הכי אחד הזורק ואחד המושיט ואחד המוציא ואחד המכניס מתנות לפלטיא דרך סטיו חייב. בן עזאי אומר המוציא והמכניס פטור המושיט והזורק חייב. מ"מ לא אמרי' קלוטה כמו שהונחה: ת"ר ד' רשויות לשבת.רה"י

מבנה (עד ח:)
△ 3.3.ו
מבנה-ת-ד' רשויות
נושא
רשות היחיד

עירובין לד:
כתובות לא:

[ליתא]
ס"א לסרטי'

עירובין נח.

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואחד המכניס אחד המושיט ואחד הזורק בן עזאי: (ב) רש"י ד"ה אלדי רשות הרבים מרה"י לרה"ר דרך צדי רה"ר כגון חצר: (ג) ד"ה לא עירבו וכו' לתורה להרחיק האדם מן העבירה שלא יוציא: (ד) תוס' ד"ה המושיט וכו' מדרך צדי לענין מוציא ה"נ לא נילף וכו' וי"ל דלבן עזאי מוציא דרך צדי:

◆

גליון הש"ס

תוס' ד"ה התם כל היכא כו' למעלה מי' פטור. עיין לקמן קב ע"א תד"ה והוציאו:

לקמן קיז. עירובין ו. [יב: כב. נט:] נה.

רב נסים גאון

מתקיף לה רב פפא הניחא לרבנן דאמרי צידי רשות הרבים לאו כרשות הרבים דאמו אלא לר' אליעזר דאמר רשות הרבים דאמו מאי איכא למימר ופליגא דר' אליעזר ורבנן במס' עירובין בפרק כל גגות העיר (דף לד) דתנן חצר שנפרצה לרה"ר המכניס מתוכה לרה"י או מרה"י לתוכה חייב דברי ר' אליעזר וחכמים אומרים מתוכה לרה"ר או מרה"ר לתוכה פטור ואמרי' בגמ' ואיבעי' תימה בצידי רה"ר קמיפלגי דר' אליעזר סבר צידי רה"ר כרה"ר דאמו ורבנן סברי צידי רשות הרבים לאו כרה"ר דאמו : הבקעה ביומות החמה רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטומאה ביומות הגשמים רשות היחיד לכאן ולכאן פירשו בתוספתא במסכת טהרות בפרק המסוכן [פ"ז] אלו הן ימות החמה משתעקר תבואה מתוכה ואלו הן ימות הגשמים משתרד רביעה שנייה ומפורש הרביעה במסכת תעניות (דף ו) בפ' א'

והא